Ο σπόρος της ανάπτυξης φυτεύτηκε πριν 30+ χρόνια από τη γενιά που νόμισε ότι μια νίκη επί του συστήματος (Πολυτεχνείο) την έκανε ελεύθερη και άτρωτη.

Ποτίστηκε με νερό την επιδότηση, το τσιμέντο και την άσφαλτο, με φυτοφάρμακο την καταστροφή της παράδοσης και του τοπίου, με "γεωπόνους" την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τα κόμματα και πολλούς τοπικούς τεχνικούς φορείς, με καλλιεργητή τον ανυποψίαστο κάτοικο και το κράτος σε ρόλο συντονιστή, όπως πάντα.

Τώρα που έχουμε "κρίση" αυτοί οι ίδιοι σου λένε «χρειάζεσαι ανάπτυξη (πάλι), θα νιώσεις καλύτερα άμα πάρεις το χάπι του ΑΕΠ (Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν)», οι ίδιοι "γεωπόνοι" που σε οδήγησαν να καλλιεργήσεις αυτό το σπόρο και τώρα θέλουν να θερίσουν, με συμπληρωματικό, το νέο χωροταξικό μαζικού τουρισμού στην ύπαιθρο, την ΑΟΖ, το ζεόλιθο, την "επένδυση" στο Τοπλού κ.λπ.

Αλλά ας δούμε τι είναι το ΑΕΠ και πού είμαστε εμείς οι πολίτες;

Όταν καταναλώνουμε καύσιμα ανεβαίνει το ΑΕΠ, όταν μολύνουμε τον αέρα και χρειαζόμαστε καινοτόμες τεχνολογίες για να τον καθαρίσουμε, όταν αρρωσταίνουμε από αυτό, όταν παθαίνουμε καρκίνο και χρειαζόμαστε εγχειρήσεις, φάρμακα, αξονικές κ.λπ. αναβαίνει το ΑΕΠ, και όταν στο τέλος πεθάνουμε, εκεί είναι η αποθέωση του συστήματος, γιατί μας αφαίμαξε και δεν πρέπει να μας πληρώσει και τη σύνταξη που μας αναλογεί.

Θα μεταφέρω συνοπτικά δύο απόψεις, η πρώτη του πρώην προέδρου των ΗΠΑ Ρόμπερτ Κένεντι συζητώντας στη Γερουσία την έγκριση του προϋπολογισμού:

«Δεν μπορούμε να μετρήσουμε το εθνικό πνεύμα, ούτε τις επιτυχίες της χώρας με βάση το ΑΕΠ. Το ΑΕΠ περιλαμβάνει επίσης τη ρύπανση του αέρα, τη διαφήμιση των τσιγάρων και τα ασθενοφόρα προκειμένου να καθαριστούν οι αυτοκινητόδρομοί μας από τις σφαγές του σαββατοκύριακου. Παίρνει υπόψη του τα τηλεοπτικά προγράμματα που προβάλλουν τη βία, ώστε να πουληθούν βίαια προϊόντα στα παιδιά μας, αυξάνεται με τον εξοπλισμό που χρησιμοποιεί η αστυνομία για να καταστείλει τις εξεγέρσεις, όπως αυξάνεται όταν πάνω στις στάχτες των εξεγέρσεων ξαναχτίζονται οι φτωχογειτονιές.

Το ΑΕΠ δεν παίρνει υπόψη του την υγεία των οικογενειών μας, της ποιότητας της εκπαίδευσής τους. Μετρά όλα, εν συντομία, εκτός από αυτά που κάνουν τη ζωή μας πραγματικά άξια για να τη ζήσουμε».

Η δεύτερη από μια περίληψη του άρθρου "Τι κακό έχει το ΑΕΠ":

«Το ΑΕΠ αγνοεί την καταστροφή του κοινωνικού ιστού και του περιβάλλοντος που, όχι μόνο δε φαίνονται όταν χρησιμοποιείται ως κριτήριο ευημερίας το ΑΕΠ, αλλά αντίθετα εμφανίζονται ως οικονομικό όφελος!.. Η εγκληματικότητα προσθέτει δισεκατομμύρια στο ΑΕΠ...

Το ΑΕΠ αδιαφορεί για τη διανομή του κέρδους, έτσι αποκρύπτει το γεγονός ότι, αν μια μικρή ελίτ στην κορυφή της κοινωνίας αυξήσει το εισόδημά της σημαντικά, αυτή η αύξηση καταγράφεται σαν να αφορά ολόκληρη την κοινωνία (ΑΠΕ, ΑΟΖ, Ζεόλιθος).

Το ΑΕΠ αγνοεί τα μειονεκτήματα του δανεισμού, αυξάνοντας τις δαπάνες για καταναλωτικά αγαθά δανειζόμενοι από το εξωτερικό. Στο βαθμό που ένας λαός δανείζεται για κατανάλωση μάλλον παρά για επένδυση, ζώντας ένα επίπεδο ζωής υψηλότερο από τα μέσα που διαθέτει, δημιουργεί ένα χρέος που μακροχρόνια γίνεται βραχνάς (όπως η συνεχιζόμενη αγορά όπλων, ανεμογεννητριών, φ/β).

Κάθε πετρελαιοκηλίδα στη θάλασσα μιας χώρας αυξάνει το ΑΕΠ της.

Το καθάρισμα τοξικών καταλοίπων μπορεί να κοστίσει δισεκατομμύρια σε μια οικονομία, αφού μάλιστα ήδη έχουν προστεθεί στο ΑΕΠ και οι οικονομικές δραστηριότητες που προκάλεσαν τη ρύπανση, δημιουργείται η ψευδαίσθηση ότι η ρύπανση ευνοεί την οικονομία διπλά» (βλέπε εξόρυξη κοιτασμάτων στο Λιβυκό πέλαγος και πιθανή διαρροή).

Υπάρχουν διάφοροι δείκτες για τη μέτρηση της ευημερίας μιας κοινωνίας, όπως ο Γνήσιος Δείκτης Προόδου (GENUINE PROGRESS INDICATOR - GPI).

Υπάρχει και το παρατηρητήριο παρακολούθησης της στρατηγικής της Λισαβόνας με 17 δείκτες που μετρούν την ποιότητα ζωής (αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) των κρατών-μελών της Ε.Ε. και σύμφωνα με τον οποίο η Ελλάδα είναι το μοναδικό κράτος όπου δεν έχει παρουσιάσει βελτίωση σε κανένα δείκτη, και μάλιστα αναφέρει στα εδάφια στ. "Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη": «...δε φαίνεται να υπάρχει ένας ενιαίος σχεδιασμός» και ζ. "Περιφερειακή και κοινωνική συνοχή": «...σημαίνει ότι οι θετικές επιδόσεις ή υστερήσεις σε αυτούς τους τομείς είναι κατανεμημένες σε όλες τις περιφέρειες της χώρας», που απλά σημαίνει ότι είμαστε ένα κεντροποιημένο κράτος, που δεν έχει Τοπική Αυτοδιοίκηση και σχεδιασμό, δηλαδή πάμε στα τυφλά.

Στους χάρτες της ιστοσελίδας της Eurostat NUTS2 με τις περιφερειακές επιδόσεις φαίνεται ξεκάθαρα ότι στην Ελλάδα για όλους αποφασίζει η κεντρική εξουσία.

Γι' αυτό οι πολιτικοί μας είναι "ερωτευμένοι" με την ανάπτυξη, με το τσιμέντο και την άσφαλτο και θέλουν αιωνίως να παραμείνει η Κρήτη στην κατηγορία των προς σύγκλιση ευρωπαϊκών Περιφερειών, γιατί εκεί είναι τα τεχνικά έργα ενώ, εάν ανέβει κατηγορία, τα ευρωπαϊκά προγράμματα είναι για σχεδιασμό, συλλογικότητες και δομές... Αυτό είναι το βαρέλι χωρίς πάτο της άγνοιας και της διαφθοράς.

Γι' αυτό οι τοπικοί άρχοντες ανακοινώνουν μόνο ασφαλτοστρώσεις και τεχνικά έργα και ειδικά τώρα προεκλογικά πάλι θα μοιράσουν πολλά λεφτά σε νέους και παλιούς δρόμους, σε πλακοστρώσεις οικισμών και εκκλησιών, αλλά τίποτα σε σχεδιασμό, συλλογικότητες και σε δομές.

Το ΠΕΠ Κρήτης για την περίοδο 2007-2013 ανήλθε στην τάξη των 500 εκατ. ευρώ με το 30%+ του ποσού αυτού να πηγαίνει σε δρόμους.

Σε όλα αυτά, το πρόβλημα είναι οι πολίτες, που ενώ ξέρουν ότι αυτή η σχέση είναι διαφθορά, συνεχίζουν να την επιζητούν.

Την πρώτη φορά η αιτία λεγόταν άγνοια, τώρα πλέον στο έτος 2014 η διαφθορά είναι επιλογή, καθώς λαμβάνουν αντίτιμο για την ψήφο τους, εκποιώντας την αξιοπρέπειά τους... Αυτό είναι άλλωστε το χαρακτηριστικό στοιχείο της "αναπτυξιακής πόρνης".

Η Κρήτη για να "σωθεί" θέλει Τοπική Αυτοδιοίκηση στην κυριολεξία και, όπως μου είπε ο πάτερ από το Μέρωνα, «πολίτες με ισχυρό το αίσθημα της θυσίας και της αξιοπρεπείας».

Δημήτρης Ψαρράς
Εκπρόσωπος της Οργάνωσης Εφαρμογών Βιώσιμης Ανάπτυξης "Φοίνιξ"